

UMEÅ UNIVERSITY

Perioperativa omvårdnadsperspektiv på patientsäkerhet

Anette Nyberg

Universitetslektor, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet

Specialistsjuksköterska i operationssjukvård

Ortopedoperation, Norrlands Universitetssjukhus

Förekomst av skador har minskat

Längre vårdtid vid skador

Kirurgirelaterade skador står för 12%

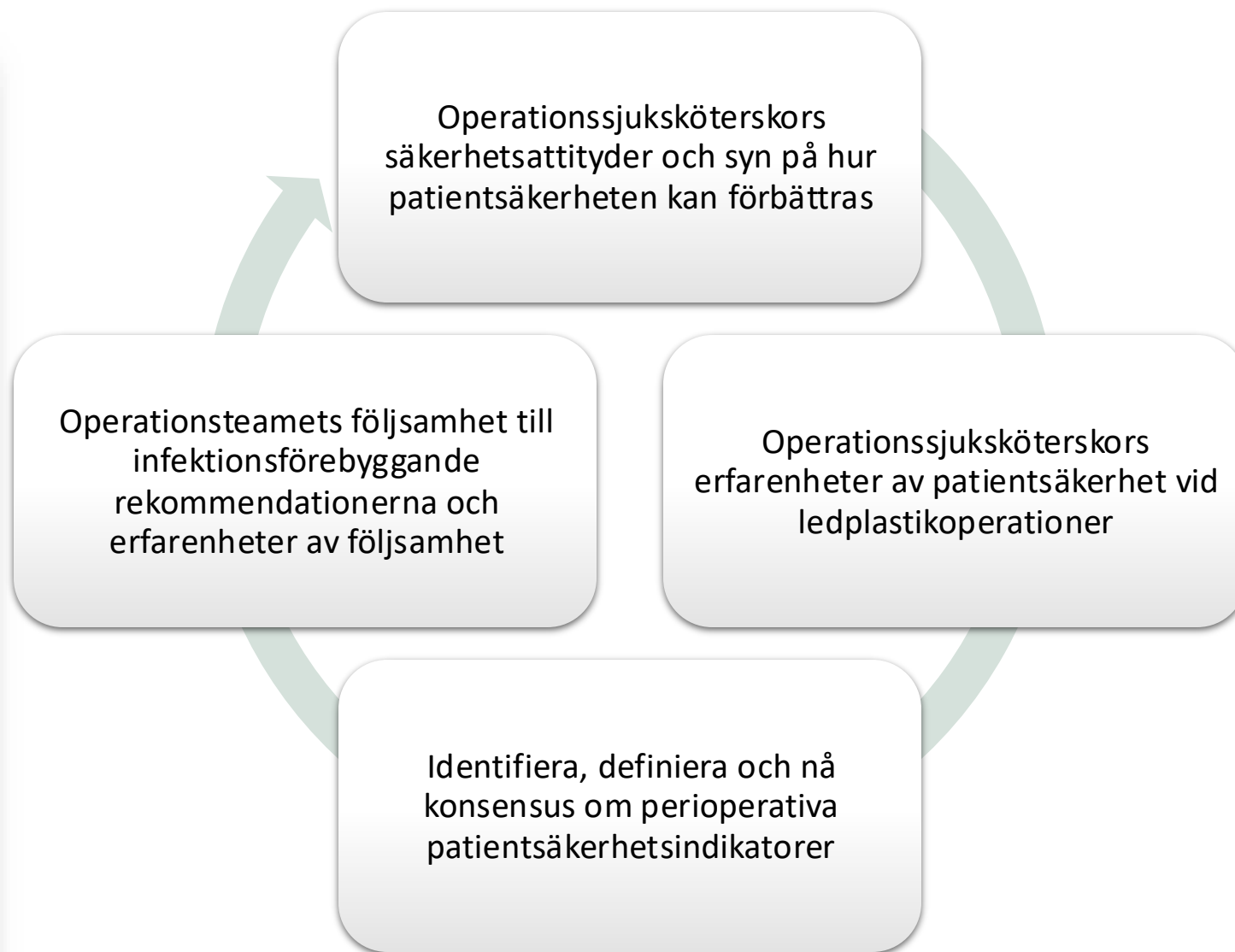
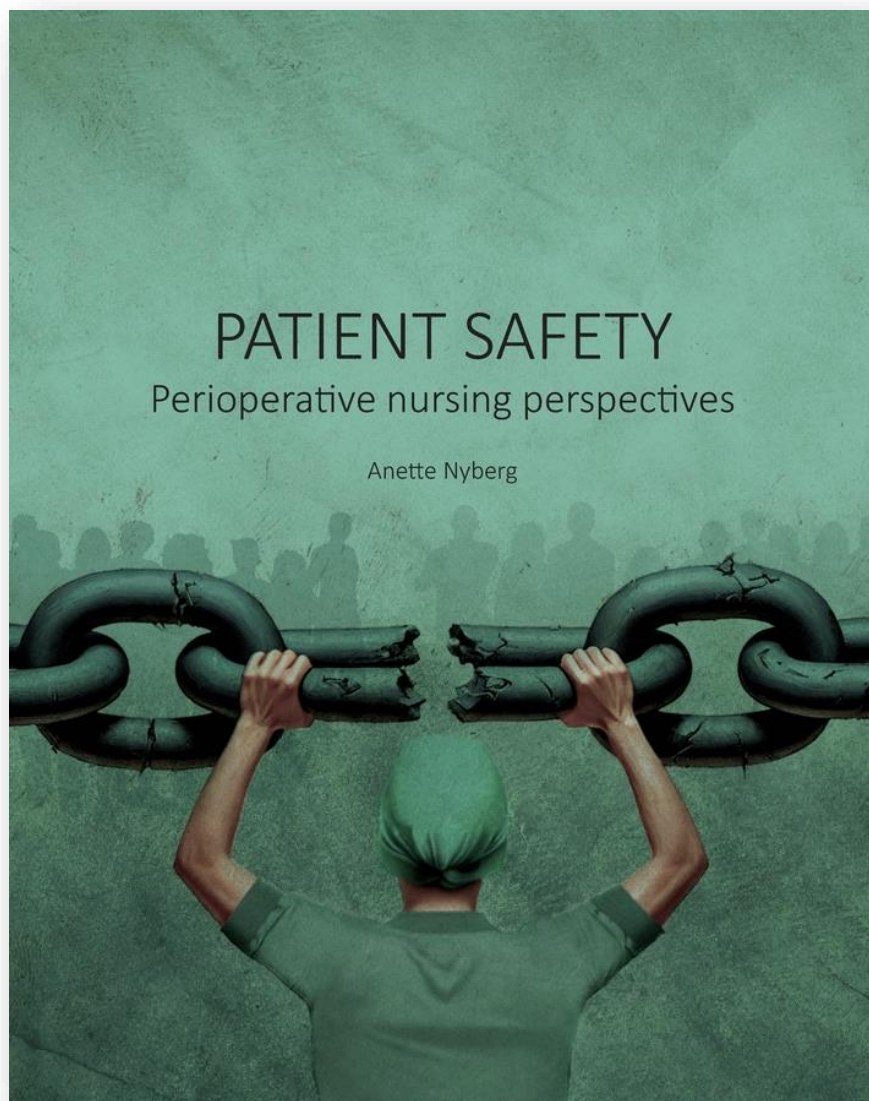
660 miljoner kronor i ersättning för vårdskador

Registrera, följa upp och analysera skadorna

Socialstyrelsen. Skador inom somatisk vård 2023 – Resultat från markörbaserad journalgranskning 2013-2023

LÖF. Skadestatistik. 2025

Socialstyrelsen. Agera för säker vård – Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2025-2030

Studie I

Open access

Original research

BMJ Open Quality

Longer work experience and age associated with safety attitudes in operating room nurses: an online cross-sectional study

Anette Nyberg ^{1,2} Birgitta Olofsson ^{1,3} Ami Fagerdahl ⁴
Michael Haney ² Volker Otten ³

Studie II

Open access

Original research

BMJ Open Quality

Patient safety during joint replacement surgery: experiences of operating room nurses

Anette Nyberg ^{1,2} Birgitta Olofsson,^{1,3} Volker Otten,³ Michael Haney,⁴ Ann-Mari Fagerdahl⁵

Individuell nivå

- Professionella kunskaper, färdigheter och erfarenheter
- Personligt engagemang

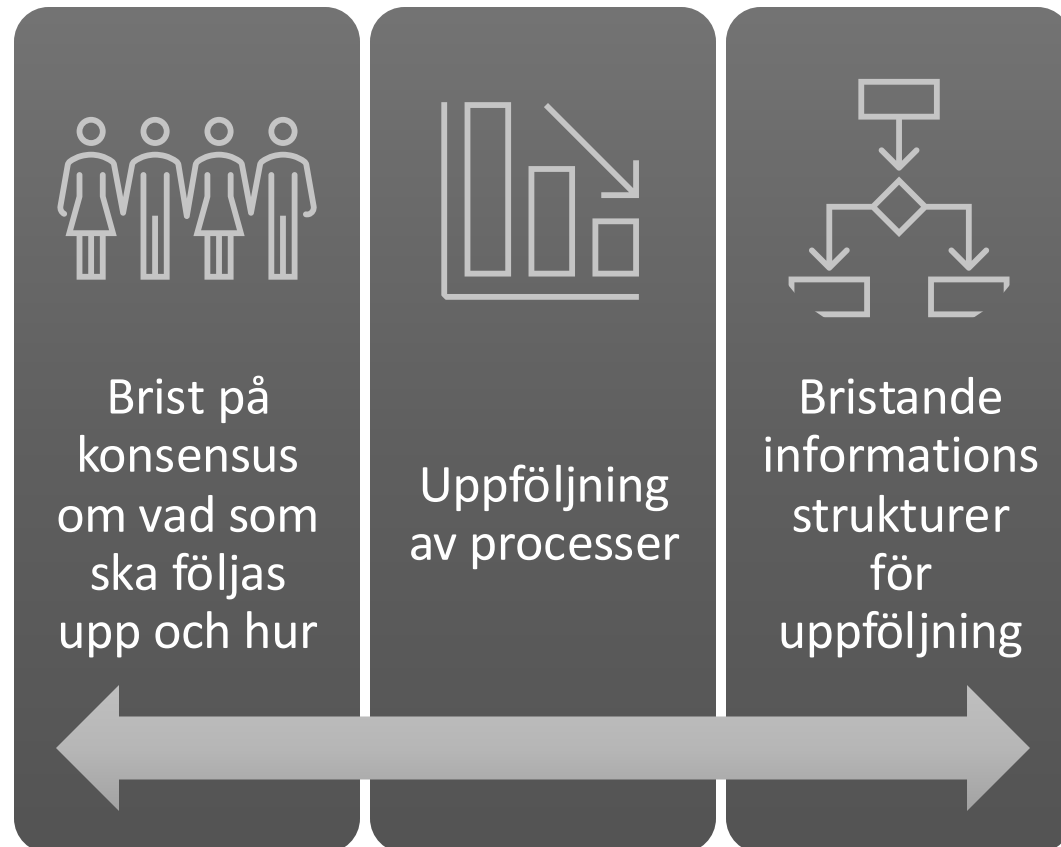
Teamnivå

- Tvärprofessionellt samarbete
- Implementering av protokoll, checklista och standardisering
- Följsamhet till aseptiska principer

Organisationsnivå

- Tillförlitlig plan för ingreppet
- Funktionell rapportering och dokumentation

Studie III

Received: 20 November 2023 | Revised: 28 March 2024 | Accepted: 27 April 2024

DOI: 10.1111/jocn.17212

Journal of
Clinical Nursing WILEY

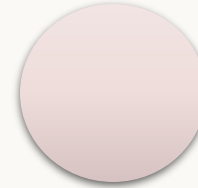
EMPIRICAL RESEARCH QUANTITATIVE

Perioperative patient safety indicators—A Delphi study

Anette Nyberg PhD Student, ORN, Registered Nurse^{1,2} | Maria Jirwe PhD, RN, Professor^{3,4} | Ami Fagerdahl PhD, ORN, Associate Professor⁵ | Volker Otten PhD, MD, Doctor⁶ | Michael Haney PhD, MD, Professor² | Birgitta Olofsson PhD, RN, Professor^{1,6}

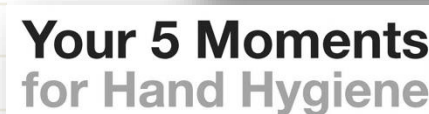
Studie III — Resultat

26% var strukturella indikatorer —
grundläggande förutsättningarna och
nödvändiga resurserna avgörande för
säker vård, bl.a. **rätt kompetens i
operationsteamet, tydliga rutiner
och tillgänglighet av instrument och
implantat**

74% processindikatorer — beskriver
hur vårdaktivitetens utförs
patientsäkert, bl.a. **noggrann
planering, kommunikation och
samarbete** i operationsteamet,
perioperativa kontroller och
**upprätthållande av aseptik och
sterilitet**

- Rekommendationer
 - a. Renhet i operationsluft
 - i. Korrekt beteende
 - ii. Ventilation
 - iii. Arbetsdräkt
 - b. Basala hygienrutiner i operationsmiljön
 - c. Uppdukning
 - d. Urinvägskateter
 - e. Håravkortning
 - f. Intraoperativ huddesinfektion
 - g. Sterildrapering
 - h. Normotermi
 - i. Perioperativ glukoskontroll
 - j. Munskydd
 - k. Teamarbete och kommunikation
 - l. Rengöring och desinfektion av ytor
 - m. Logistik till och inom operationsavdelning
 - n. Operationssalens inredning

Konklusion

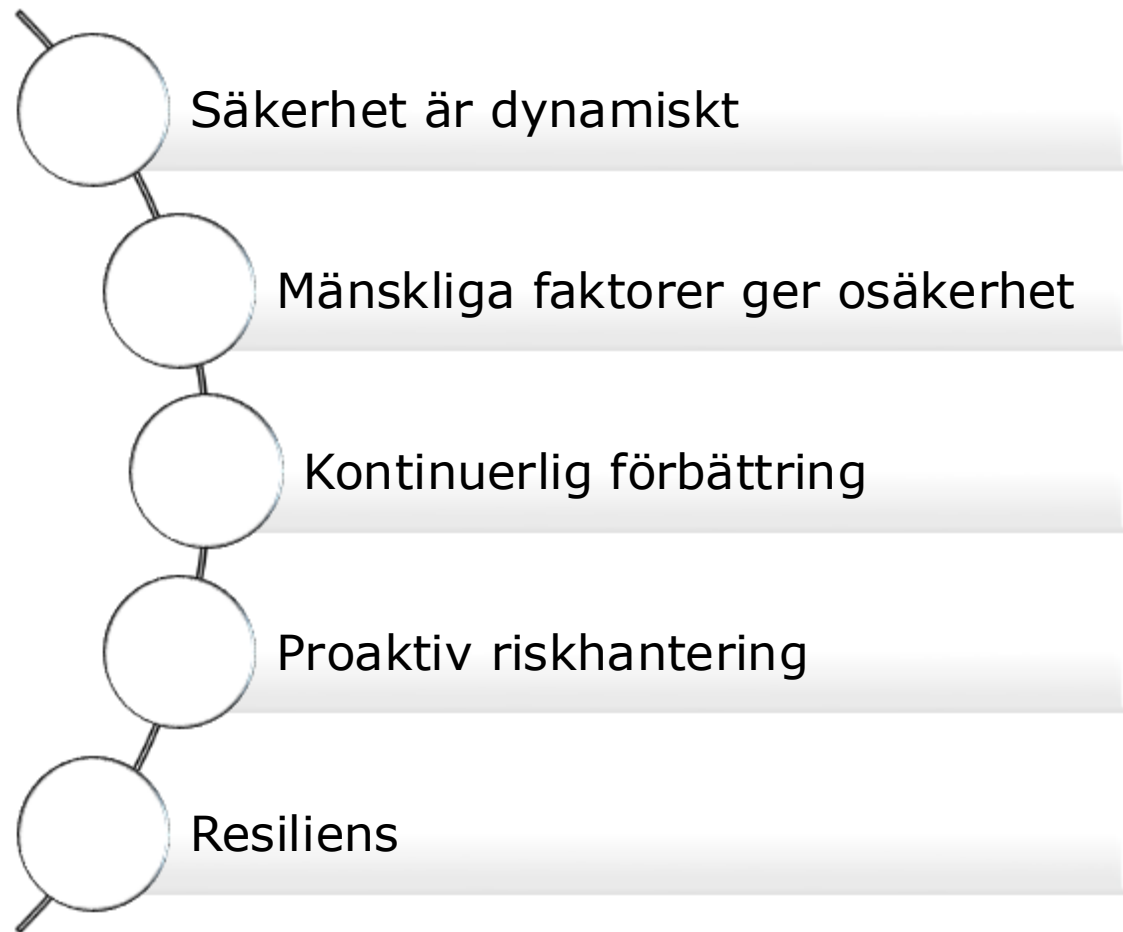
Säkerhetskulturen behöver stärkas

Erfarenhet är avgörande

Systematiska översyner behövs

Patientsäkerhetsindikatorer ger struktur

Implementering av PRISS är en utmaning

Vincent C, Amalberti R. Safer Healthcare
Strategies for the Real World. 2016.

“Understanding how to make healthcare safer is hard,
and actually making care safer is harder still.”

Charles Vincent 2010

